

IZBA ADMINISTRACJI SKARBOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

0801-IWW.0921.10.2020.29
UNP: 0801-21-038400

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Z kontroli w trybie zwykłym przeprowadzonej na podstawie art. 12 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185 poz.1092) w Lubuskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Gorzowie Wlkp. w zakresie *prawidłowości podejmowanych w latach 2018-2020 działań w obszarze opodatkowania podatkiem od wydobywania niektórych kopalin oraz urzędowego sprawdzenia*. Kontrolę przeprowadziły Pani Jolanta Twardowska ekspert skarbowy ds. kontroli wewnętrznej oraz Pani Małgorzata Dymarek kierownik Referatu Podatku Akcyzowego i Podatku od Gier w dniach od 28 grudnia do 29 stycznia 2021 r., na podstawie upoważnienia do kontroli nr 14/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. Kontrola została odnotowana pod nr 4/2020 w książce kontroli Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wlkp.

USTALENIA

1. Przepisy wewnętrzne dot. zagadnienia objętego kontrolą

Kontrola celno-skarbowa przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie wydobywania urobku rudy żelaza, produkcji koncentratu, wydobywania gazu ziemnego lub ropy naftowej, o których mowa w ustawie z dnia 2 marca 2012 r. o podatku od wydobywania niektórych kopalin (Dz.U. z 2020 r. poz. 452), należy do zadań Pierwszego Działu Kontroli Celno-Skarbowej Rynku w Gorzowie Wlkp. (CKR-1), Drugiego Działu Kontroli Celno-Skarbowej (w delegaturze w Rzepinie) (CKR-2) i Trzeciego Działu Kontroli Celno-Skarbowej Rynku w Zielonej Górze (CKR-3), o czym stanowią §17 pkt 7, § 44 pkt 7 i § 49 pkt 7 Regulaminu organizacyjnego Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wlkp. LUC-S, będącego załącznikiem nr 2 do zarządzenia nr 66/2020 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze. Zgodnie z zapisami § 77 Regulaminu organizacyjnego, bezpośredni nadzór nad ww. komórkami organizacyjnymi sprawują odpowiednio: I, III i IV Zastępca Naczelnika LUC-S.

W okresie objętym kontrolą w LUC-S nie obowiązywały przepisy wewnętrzne dotyczące kontroli w zakresie opodatkowania podatkiem od wydobywania niektórych kopalin oraz urzędowego sprawdzenia. Ponadto ustalono też, że w tym czasie w żadnej z ww. komórek organizacyjnych nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnej w tym obszarze.

W komórce CKR-1 pełni służbę/pracuje łącznie z kierownikiem 14 osób, w komórce CKR-2 pełni służbę/pracuje łącznie z kierownikiem 7 osób, natomiast w komórce CKR-3 pełni służbę/pracuje łącznie z kierownikiem 18 osób.

Kontrolowany organ wyjaśnił, że wszyscy pracownicy/funkcjonariusze w zakresie swoich obowiązków mają wpisaną kontrolę celno-skarbową przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie wydobywania gazu ziemnego lub ropy naftowej.

W trakcie kontroli wytypowano do weryfikacji 9 losowo wybranych zakresów obowiązków funkcjonariuszy/pracowników CKR-1, CKR-2 i CKR-3. Odnośnie zakresów obowiązków pracowników/funkcjonariuszy CKR-1 i CKR-2 ustalono, że są one aktualne i określono w nich wzajemne zastępstwa. Do obowiązków szczegółowych pracowników/funkcjonariuszy tych komórek należy m.in. kontrola celno-skarbowa przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie wydobywania urobku miedzi, produkcji koncentratu, wydobywania gazu ziemnego lub ropy naftowej, o których mowa w ustawie z 2 marca 2012 r. o podatku od wydobywania niektórych kopalin.

Kontrola zakresów obowiązków funkcjonariuszy z komórki CKR-3 wykazała, że w przypadku jednego funkcjonariusza, który pełni służbę od 1 lipca 2019 r., w aktach osobowych brak zakresu obowiązków. W przypadku trzech kolejnych funkcjonariuszy, przedłożono nieaktualne zakresy obowiązków, znajdujące się w aktach osobowych.

Uchybienia: brak w aktach osobowych aktualnych zakresów obowiązków funkcjonariuszy komórki CKR-3,

Nieprawidłowości: nie stwierdzono.

2. Podatnicy podatku od wydobywania niektórych kopalin w województwie lubuskim w latach 2018-2020 oraz podmioty zobowiązane do zgłoszenia miejsc do przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia w zakresie wydobywania gazu ziemnego i ropy naftowej z terenu właściwości miejscowej Naczelnika LUC-S

Przed rozpoczęciem przedmiotowej kontroli dokonano analizy na podstawie, której ustalono, że koncesje wydobywcze lub poszukiwawcze ropy naftowej i gazu ziemnego na terenie województwa lubuskiego posiadają: PGNiG SA z siedzibą w Warszawie, Liesa Energy sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz KGHM Polska Miedź SA z siedzibą w Lubinie.

Ustalono, że żaden z podmiotów posiadających koncesje dot. gazu ziemnego i ropy naftowej nie ma siedziby w województwie lubuskim. Stąd urzędy skarbowe wyznaczone w województwie lubuskim w zakresie podatku od wydobywania niektórych kopalin, tj. Pierwszy Urząd Skarbowy w Zielonej Górze oraz Urząd Skarbowy w Gorzowie Wlkp., nie są właściwe miejscowo dla żadnego z podmiotów posiadających koncesje. Zgodnie bowiem z art. 11 ust. 1 ustawy z 2 marca 2012 r. o podatku od wydobywania niektórych kopalin (Dz.U. z 2020 r. poz. 452 t.j.), organami podatkowymi właściwymi w zakresie podatku są naczelnik urzędu skarbowego oraz dyrektor izby administracji skarbowej, właściwej ze względu na adres siedziby podatnika – w przypadku osób prawnych albo jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, albo miejsca zamieszkania podatnika – w przypadku osób fizycznych.

Na podstawie informacji przekazanych przez kontrolowany organ ustalono, że jedynym podmiotem z terenu właściwości miejscowej Naczelnika LUC-S, który zgłosił zgłoszenia miejsc do przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia w zakresie wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego jest PGNiG SA z siedzibą przy ul. Kasprzaka 25 w Warszawie. Zgłoszenia dotyczyły łącznie 5 punktów zdawczo-odbiorczych gazu ziemnego lub ropy naftowej, które były zlokalizowane:

- AP Kostrzyn, Kostrzyn nad Odrą;

- EC Gorzów Wlkp., ul. Chemiczna;
- Terminal Ekspedycyjny Wierzbno, Wierzbno 60;
- Chynów, Zielona Góra/Zawada;
- EC Zielona Góra, Zielona Góra.

3. *Kontrole celno-skarbowe przeprowadzone w latach 2018-2020 przez LUC-S w zakresie przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie wydobywania niektórych kopalin*

W trakcie kontroli, na podstawie uzyskanych wyjaśnień, ustalono, że w latach 2018-2020 kontrolowany organ nie przeprowadził żadnej kontroli doraźnej u podmiotów dokonujących wydobywania gazu ziemnego lub ropy naftowej. Naczelnik Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w wyjaśnieniach podniósł, że: „zgodnie z art. 58 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, kontrole celno-skarbowe inne niż kontrole losowe lub wynikające z przepisów prawa, powinny uwzględniać ryzyko wystąpienia nieprawidłowości. Ryzyko oznacza prawdopodobieństwo i skutki wystąpienia naruszenia przepisów prawa. Należy zaznaczyć, że komórki CKR przeprowadzają kontrole celno-skarbowe na podstawie zleceń kontroli tworzonych przez komórki analizy ryzyka w systemie ZISAR. W latach 2018-2020 nie kierowano zleceń kontroli w zakresie wydobywania gazu ziemnego lub ropy naftowej do komórek CKR. Należy również podkreślić, że brak było sygnałów o potencjalnych nieprawidłowościach w tym zakresie, a także informacji z Ministerstwa Finansów wskazujących na potrzebę przeprowadzania kontroli w zakresie wydobywania gazu ziemnego lub ropy naftowej. Pierwsze wpłaty podatku od wydobywania gazu ziemnego lub ropy naftowej stały się wymagalne dla surowców wprowadzonych do obrotu po 01.01.2020 r. Do tego dnia podmioty miały jedynie obowiązki ewidencyjne. Brak ewentualnego uszczuplenia w podatku jest jednym z elementów, jakie należy brać pod uwagę dokonując analizy ryzyka”.

W latach 2018-2020 w systemie ZISAR nie odnotowano żadnych zleceń kontroli w obszarze wydobywania gazu ziemnego i ropy naftowej dla komórek CKR.

W latach 2018-2020 do Wydziału Zarządzania Ryzykiem, Kontroli Podatkowej i Kontroli Celno-Skarbowej oraz Współpracy Międzynarodowej w Izbie Administracji Skarbowej w Zielonej Górze nie wpłynęły żadne sygnały o potencjalnych zagrożeniach w obszarze wydobywania gazu ziemnego i ropy naftowej, jak również nie wpłynęły informacje z Ministerstwa Finansów o konieczności przeprowadzenia kontroli w tym obszarze.

Uchybienia: brak

Nieprawidłowości: brak

4. *Urzędowe sprawdzenia dokonane przez kontrolowany organ w latach 2018-2020 w przypadku podmiotów wydobywających gaz ziemny lub ropę naftową*

Kontrolowany organ wyjaśnił, że jedynym podmiotem, który zgłosił zgłoszenia miejsc do przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia w zakresie wydobywania ropy naftowej i gazu jest PGNiG SA z siedzibą przy ul. Kasprzaka 25 w Warszawie. Zgłoszenia dotyczyły

łącznie 5 punktów zdawczo-odbiorczych gazu ziemnego lub ropy naftowej z terenu właściwości miejscowej Naczelnika LUC-S.

Jednakże ze sprawozdań dot. urzędowego sprawdzenia przesyłanych do Ministerstwa Finansów przez IAS w Zielonej Górze wynikało, że w I, II, III i IV kwartale 2019 r. oraz w I, II i III kwartale 2020 r. liczba podmiotów podlegających urzędowemu sprawdzeniu, którym zatwierdzono akta weryfikacyjne na terytorium zasięgu działania Dyrektora IAS w Zielonej Górze wynosiła 4. Przedmiotowe sprawozdania sporządzane były w oparciu o dane przekazywane przez Wieloosobowe Stanowisko ds. Analiz, Prognoz i Sprawozdawczości LUC-S.

Kontrolowany organ wyjaśniając rozbieżności wskazał, że: *„W sprawozdaniach dot. urzędowego sprawdzenia za I, II, III i IV kwartał 2019 r. oraz za I, II, III kwartał 2020 r. w kolumnie „Liczba podmiotów podlegających urzędowemu sprawdzeniu” w zakresie podmiotów wydobywających gaz ziemny i ropę naftową podawano 4, komórka CKR-1 w Gorzowie Wlkp. podaje do ww. sprawozdania ilość punktów zdawczo-odbiorczych, w których przeprowadzono urzędowe sprawdzenie, tj. 3, natomiast komórka CKR-3 z Delegatury w Zielonej Górze podaje wartość 1 uznając, że urzędowe sprawdzenie dotyczyło 1 podmiotu. Stąd w sprawozdaniu przesyłanym do Izby Administracji Skarbowej w Zielonej Górze widniała wartość 4. 8 stycznia 2021 r. przeprowadzono rozmowę telefoniczną z Panem (...) z Wydziału Kontroli Rynku, Departamentu Nadzoru nad Kontrolami w Ministerstwie Finansów, który w 2019 r. był odpowiedzialny za zbieranie danych do ww. sprawozdania. Ustalono, że w sprawozdaniu w zakresie podmiotów wydobywających ropę naftową i gaz ziemny należy podawać ilość sporządzonych akt weryfikacyjnych. W przypadku podmiotów wydobywających ropę naftową i gaz ziemny każdy z naczelników urzędów celnych sporządzał jedno akto, w których znajdowały się dane dotyczące wszystkich punktów zdawczo-odbiorczych z danej właściwości miejscowej. Zgodnie więc z powyższymi ustaleniami ilość podmiotów wydobywających gaz ziemny i ropę naftową podawana w ww. sprawozdaniu powinna wynosić 2. Ilość taka zostanie podana w sprawozdaniu za IV kwartał 2020 r. wraz z informacją o przyczynie korekty danych.”*

Naczelnik LUC-S w sprawozdaniu za IV kwartał 2020 r. wykazał, że liczba podmiotów podlegających urzędowemu sprawdzeniu na terytorialnym obszarze działania Naczelnika LUC-S na ostatni dzień okresu sprawozdawczego, którym zatwierdzono akta weryfikacyjne wynosi 2. Do sprawozdania załączone zostały wyjaśnienia, w których Naczelnik LUC-S wskazał, że różnice w tabeli (załącznik nr 1a), w porównaniu do III kwartału 2020 r. wynikają z: kolumna 1, wiersz 9 jest liczba 2 – powodem zmniejszenia się liczby podmiotów podlegających urzędowemu sprawdzeniu jest inna interpretacja liczby podmiotów podlegających urzędowemu sprawdzeniu. We właściwości Naczelnika Urzędu Celnego w Gorzowie Wlkp. w 2016 r. był jeden podmiot PGNiG SA, który posiadał trzy punkty zdawczo-odbiorcze. Sporządzono jedno akto weryfikacyjne dla trzech punktów. W sprawozdaniu komórka CKR-1 podawała trzy podmioty, ponieważ uznała te trzy punkty jako oddzielne miejsca.

Po konsultacji z Wydziałem Kontroli Rynku, Departamentu Nadzoru nad Kontrolami w Ministerstwie Finansów ustalono, że należy podawać jeden podmiot.

Podczas kontroli zwrócono się m.in. o wskazanie lokalizacji 5 punktów zdawczo-odbiorczych gazu ziemnego i ropy naftowej, co do których PGNiG SA z siedzibą przy ul. Kasprzaka 25 w Warszawie złożył zgłoszenie miejsc do przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia w zakresie wydobywania tych kopalin. Na podstawie przesłanych wyjaśnień i

dokumentów ustalono, że podmiotem z terenu właściwości miejscowej Naczelnika LUC-S, który złożył zgłoszenia miejsc do przeprowadzenia urzędowego sprawdzenia w zakresie wydobycia ropy naftowej i gazu ziemnego jest PGNiG SA z siedzibą przy ul. Kasprzaka 25 w Warszawie. Zgłoszenia dotyczyły łącznie 5 punktów zdawczo-odbiorczych gazu ziemnego lub ropy naftowej, które były zlokalizowane:

- AP Kostrzyn, Kostrzyn nad Odrą;
- EC Gorzów Wlkp., ul. Chemiczna;
- Terminal Ekspedycyjny Wierzbno, Wierzbno 60;
- Chynów, Zielona Góra/Zawada;
- EC Zielona Góra, Zielona Góra, al. Zjednoczenia.

Do Urzędu Celnego w Gorzowie Wlkp. wpłynęło zgłoszenie PGNiG SA z siedzibą w Warszawie, w którym wskazano niżej wymienione punkty zdawczo-odbiorcze (PZO) dla podatku od wydobycia niektórych kopalin:

- AP Kostrzyn, Kostrzyn nad Odrą;
- EC Gorzów Wlkp., ul. Chemiczna;
- Terminal Ekspedycyjny Wierzbno.

Wraz ze zgłoszeniem, przekazano niezbędną dokumentację, tj. protokoły z czynności urzędowego sprawdzenia przed rozpoczęciem działalności gospodarczej podlegającej kontroli, wykonanej przez funkcjonariuszy celnych UC w Gorzowie Wlkp. w PZO na terenie firmy Artcic Paper w Kostrzynie n/O., na terenie Elektrociepłowni w Gorzowie Wlkp. dot. wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej i na terenie Terminala Ekspedycyjnego w Wierzbnie, dot. wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej.

Urząd Celny w Gorzowie Wlkp. dokonał analizy przedłożonej dokumentacji oraz sprawdzenia jej zgodności ze stanem faktycznym oraz analizy świadectw legalizacji. Dania 25 lutego 2016 r. Naczelnik UC w Gorzowie Wlkp. wydał decyzję nr 412000-UDRZ.7243.1.2016.5.DPE o zatwierdzeniu akt weryfikacyjnych.

Do Urzędu Celnego w Zielonej Górze wpłynęło zgłoszenie PGNiG SA z siedzibą w Warszawie, w którym wskazano niżej wymienione punkty zdawczo-odbiorcze (PZO) dla podatku od wydobycia niektórych kopalin:

- Chynów-Zielona Góra (Zawada);
- Elektrociepłownia Zielona Góra, Zielona Góra, al. Zjednoczenia.

Wraz ze zgłoszeniem, przekazano niezbędną dokumentację, tzn.: protokoły z czynności urzędowego sprawdzenia przed rozpoczęciem działalności gospodarczej podlegającej kontroli, wykonanej przez funkcjonariuszy celnych UC w Zielonej Górze w PZO Chynów i w PZO Elektrociepłownia Zielona Góra dot. wydobycia gazu ziemnego.

Funkcjonariusze dokonali sprawdzenia zgodności zgłoszenia załączonej dokumentacji ze stanem faktycznym. W dniu 16 lutego 2016 r. Naczelnik UC w Zielonej Górze wydał decyzję nr 411000-UDRZ.7243.1.2016.3 o zatwierdzeniu akt weryfikacyjnych.

W wyniku czynności urzędowego sprawdzenia w zakresie obejmującym wprowadzenie gazu ziemnego do sieci przesyłowej – PZO Chynów i bezpośrednio do końcowego odbiorcy – PZO Elektrociepłownia Zielona Góra, stwierdzono, że są zapewnione warunki i środki do sprawnego przeprowadzenia kontroli.

Nieprawidłowości: brak

Uchybienia: błędnie sporządzane sprawozdania dot. urzędowego sprawdzenia.

OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

Działania Lubuskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gorzowie Wlkp. w zakresie prawidłowości podejmowanych w latach 2018-2020 działań w obszarze opodatkowania podatkiem od wydobywania niektórych kopalin oraz urzędowego sprawdzenia, ocenione zostały pozytywnie z uchybieniami, a na końcową ocenę wpływ miały uchybienia stwierdzone w toku kontroli.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

W kontrolowanym zakresie stwierdzono następujące uchybienia:

- błędnie sporządzane sprawozdania dot. urzędowego sprawdzenia,
- brak w aktach osobowych aktualnych zakresów obowiązków funkcjonariuszy komórki CKR-3.

ZALECENIA

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami zaleca się:

- dołożenie należytej staranności przy opracowywaniu sprawozdań dot. urzędowego sprawdzenia;
- weryfikację przez kierownika CKR-3 aktualności zakresów obowiązków wszystkich pracowników/funkcjonariuszy CKR-3 oraz sporządzenie zakresów obowiązków w przypadku stwierdzenia ich braku lub gdy są nieaktualne; przekazanie sporządzonych zakresów obowiązków do Wydziału Personalnego;
- objęcie kontrolą funkcjonalną kontrolowanego zagadnienia;
- rozważenie zasadności podjęcia działań w zakresie kontroli celno-skarbowej przestrzegania przepisów prawa podatkowego w zakresie wydobywania niektórych kopalin.

Informację o realizacji zaleceń pokontrolnych wraz z potwierdzającymi ją dokumentami należy przesłać do tut. organu do 30 lipca 2021 r.

Wystąpienie pokontrolne liczy łącznie 6 stron.

Zielona Góra, dnia 18 czerwca 2021 r.

Kierownik jednostki kontrolującej

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej
w Zielonej Górze
Adam Andrzejewski

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)